

Bergmálið

7. blað.

Laugardaginn, 2. febrúar

1895.

Lýsing á Flóanum fyrir og nú.

Fallegir, Samtalid: Eyraþar áttu þessu fátíðni þess vandasama voka á lífa ástandi Flóans í ginsum gránum fyrri og nú. Jafnvel þó er á milli þessu afstæðum fyrir einn mann etla útsant á vanda við tilmalum flóagnis og sendi því þessar línu til „Bergmálsins“ í vonum að lesandur og heyrandur bláðins virði á betri veg. Þessar línur ^{fyrir og fyrir} verða ~~með~~ lýsing á lífinu í Flóanum fyrir 90-100 árum, skrifað upp eftir sögnum minngra manna, af kristnunar jónsþyni á Selfossi og þar með niðr þessu á greip af áliti mínu á ástandinu nú.

Verður þá fyrst fyrir niðr á lífa húsáttum og lífadar háttum. Það tófu þá niðr lagar og lafblitar vindað hvar, niðr niðr „lesur“ milli ríma (1/2 al; flestar voru þó undir reypifjöl, einhvern ítsuturheit og í þárin hlit 3-4 þringlötli „stjór gluggar“ á stöpin var gluggi með niðr litlum 4-6 völdum („þóstur“ engim). Það tófu þessar voru úst flotar með moldar gálfi en mokað var á vópáð með lörfuglari era birtu í öfli. Á betri voru brúttu koluljós; en á betri þessum voru lampar úr latínu úr járni; þess voru þessir úr á háttum og máttu; lífa var brúttu í kvein og grúttu til ljóss nýttis. Á betri þessum t.d. þess tófu þess voru keruljós niðr þess, enda voru þar og betri húsáttum. Þess var byggð í Guulverjald, Hjalmsöldi og Oddgeirs-hólmum. Sagt er á árið 1815 hafi aðeins 10 þess tófu þess voru til í Öllum Flóum.

Þess tófu þess voru einnig í niðr Öllum ástandi þess þess mundur; óvinda þess til þess áeins fyrir 3-4 hross, þó 10-15 voru til á bet; þess voru aðeins etluð fyrir veidhesta og fló-segur; þess voru etluð á „gud og gaddinn“ enda var þá miklu betri betri á Öreidunni en nú. Elstu manna minna gáðir á þess voru gáðir á gellir hazar, þess annars tófu þess var þess fyrir þess. Þá var niðr ^{þess} vaxin, lífa vindi og neqñ grasi þess niðr en alveg hross, þess þess áeins niðr á þess minni hafa vindi, og seja þess á þess þess kenna öfalegru og öfalegru brúttu á niðr þess hafi öfalegru öfalegru jafn tófu og þessu brúttu ^{þess} vindi, þess tófu eigendur hafa leyst og vindi þess tófu manna á hafa þess tófu þess og þessu am-ullam þess tófu á niðr; þess tófu manna tófu hrossu vindi upp vindi og língið, en þess tófu þess tófu áttu. Þess vindi þess vindi með þess neqñ þess tófu þess manna hross á þess tófu betur með þess tófu á þess tófu en áttu, þess tófu þess tófu vaxandi manna og niðr tófu. Þess voru byggðir þess tófu „Hjólgerdar“, þess voru garðstólu, byggðir á hánum ríma tófu og flestir byggðir í hross, þess tófu. Þess garðstólu tófu í gáttu átt; þess var gjótt til þess á hrossina þess skjól undir þess í þess flestum áttum. Þess þess skjól-gáttum voru hrossin tófu á þess hrossu þess vindi: í blíttu þess hrossu og gríttu þess tófu, þess þess tófu á þess tófu þess tófu þess tófu.

Þú fyr, þú þín stendur, svo ein. Það er að vísu
 í önd kvæðinu fram fylgt lögunum, um uppföt-
 ung barna, víðast hvar, en þar við er líka latid
 silja. ^{En þar,} ~~þar~~ að einstökum manni eru hömris
 nokkur ^{er af þó, að} ~~leymta~~ ^{er} ~~hagarna~~ ^{er} að afla sjer þessingur á
 ymsa mí, en áður var. Gamla setningin: „að
 bókunin verði ensilatið í áskana er til sumpá
 lírtjórnun er sagt að hafi verið niðr einil
 um alda mótt og altarisgöngur tíðar og so al-
 mannar, á engin, stærst þar úr leira“, en gjöndu
 prestarmis þá sith til að halda möm um til
 hrott löggjaf og gjöndu sjer þar um að halda upp
 virðing þess embætti tínu, með ymsum útr
vortis síðum. S. d. ríðu þeir í heymunni
 þegar níðis átti við að hafa. Sagt er að þeir
 sjera þóndur jónt. í Dalldar neti (1797-1810)
 og Þeridist Þveinston þrangverki (1790-1801)
 hafi haft þenna síð. Þar gir óvígðir ríðu bær
 höfðadís í hladi í Kirkju stöðum þar er þeir stömu
 til líða og hvar sem þeir heyrdu klakkna hljóm þegar
 samhringt var til mættu láku þeir og þar höfudfar
 sith og síðu beshöfðadís um stund. þetta hafti
 verid eitru um alt sithland fram á daga
 elstra manna sith mí lífa. Nú tekur einstaka
 Karl í hattbættid þegar samhringt er til mættu
 stöðvátvottis síðer og lateti er að kalla sná, úr.
 móð.“ Að vísu þoma almergir til Kirkju þar sith
 mættar er um hrott það er varinn sta samur tóinn
 á hugi sta þó einhver örindi sith þeir þurfa þar að
 sitha, sith þnija þó til Kirkjugöngu, um það bær
 níðer enni að kala

Eins og þunnuugt er lígurr Þóinn upp af
 Eyraþanna, sith er vryflunnar stötar, það má
 þó Kalla Eyraþanna höfudstáð Þóinn; þátan er
 helst von þeirra stöanna er latta sith úr
 hinnan andlega stösti Þóinnanna. Einu af
 stöannum þeir er sitha frá Eyraþanna ofir
 Þóinn og það ef til sith er einu af þeim stö-
 unnu og sith flesta þessur þessur. er - dansinn
 þessi „manalansa“ óþemur þessur sith þessur
 úr gelfandi: Laund alir Eyraþanna. - Þess þjóvi: Jón Þessur.

Það mun óhætt að segja að Þóinn er ein
 margur sá og sith, sith þjáist í stöðvátvottis
 ef svo mætti að sith þotta af vryflunnar
 „dans sith“. þeir, sith aldrei hafa mætt að
 stiga sith sjálfum sith sta sith að sith
 til gagns, hafa þáfuvel sith Kóþvættis
 sprengmóttis og laffreyttis sith sith sith
 sith bethur alla nótina í dansi og sith
 svo sith sith heila vinnu sta sitha í sith.
 Hrott þetta er framfót sta afturfót í vottis
 sith, sith það er þess í sith sith sith sith
 að það sith nótinn ástótt til að kalla sith
 þó, sith þessur er haldinn af sith þessur
 vryflun „þóafífl“ sta svo munnur gjöra sith
 gamlar man, ef þess mottu mí líða upp úr
 grót sith og sith þenna „dans draug“ og
 hrottinn hann þessur vinnu sith og sith
 dóminn. Vri svo þetta sagt þó sith
 höfdu, sith þessi bótott; þess heli gjött
 það sith bærnu sith og hlut draugstann.
 S. þó.

Vorinn.

Þú sem lífs á leid um
 ljéttis huga þunnum,
 bléssid von, sith veitir
 vortinn gömlum, sith um
 - og í á dæmum aldri
 sithka stötinu manna,
 á þess allir lívur
 þessur og bálum kanna
 - - -

Þú í þjáist mínu
 bléssid von göta,
 hugnum hjarta þjáðu
 helst þú megnar þjáðu,
 í þessur birtist að sta
 elsta guds til manna.
 Þess þess frá fótinn
 fram til gráfaranna. - Þessur